

Antoni Kukliński
2.06.1927 – 8.08.2015

Louis Emmerij

- *The world population can be divided into **three categories**. People who have a **vision**; those who have a **sense of detail**; or the few who have **both a vision and a sense of detail**.*
- *Of course, most have none of the above. If I am allowed to make an estimate I would put 60 percent in the last category. They just don't give a damn. Maybe 35 percent have a sense of detail. These are the bureaucrats of all kinds and shapes – useful or less so - who can be found in all walks of life. Around 3 percent have a vision. They tend to be the prophets, philosophers, and other preachers who are often listened to but rarely followed during their lifetime. Some end up on the cross...*
- *And then there are the 2 percent who have both a vision and a sense of detail. In order to change things – whether in an enterprise, a ministry, a university or a government – we need people who have both the vision to see things in context and set strategies for the future and a sense of detail to follow and impose its implementation.*
- ***Antoni Kuklinski is a special case. He is among the 3 percent with a vision but he also gives indications, with a very broad brush it is true, of how to get there.***
- *I would therefore classify him as **one of the extremely unique persons** with a vision and the contours of the required detail or maybe better put the contours of a strategy to avoid the apocalypse.*

Autorski życiorys

- Pierwsze dwudziestolecie – okres bydgoski lat 1927-1947
- Lata studiów uniwersyteckich i wejście na drogę geografii ekonomicznej i refleksji interdyscyplinarnej – okres poznański 1947-1953.
- Okres doktoratu i habilitacji, okres udziału w transformacji geografii ekonomicznej oraz studiów nad przestrzennym zagospodarowaniem kraju – okres warszawski lat 1954-67
- Okres genewski lat 1967-1971.
- Okres warszawski lat 1972-1976.
- Okres koniunktury na Uniwersytecie Warszawskim – lata 1976-1996.
- Okres interludium rządowego lat 1990-1992.
- Aktywna emerytura 1997-2015: współpraca z: Klubem Rzymskim, EUROREG, Komitetem Polska 2000 Plus, Polskim Towarzystwem Współpracy z Klubem Rzymskim, Polskim Towarzystwem Ekonomicznym, WSB-NLU w Nowym Sączu, Ministerstwem Rozwoju Regionalnego.

Bydgoszcz

Ojciec mój był dyrektorem i współwłaścicielem firmy „Zjednoczone Cegielnie”. Rafał Kukliński był człowiekiem zamożnym i przedsiębiorczym, był szanowanym obywatelem Bydgoszczy (radny miasta, członek wielu rad nadzorczych, promotor spółdzielczości mieszkaniowej). W moim domu rodzinnym panowała atmosfera skromnego i oszczędnego dostatku.

Przedsiębiorczość i skromność Henryka Forda była często cytowanym przykładem w ustach mego Ojca.

Wojna

- *Okres okupacji niemieckiej był bardzo ciężkim doświadczeniem dla mojej rodziny – był gwałtownym przekreśleniem mego szczęśliwego dzieciństwa.*
- *Żyliśmy w bardzo trudnych warunkach – Ojciec był stróżem nocnym, Matka robotnicą w garbarni, a ja pracowałem jako robotnik metalowy w Bydgoskiej Fabryce Motorów i Maszyn.*
- *W sierpniu 1944 roku mego Ojca i mnie wysłano na przymusowe roboty ziemne na terytorium ówczesnych Prus Wschodnich (kopanie rowów przeciwpancernych).*
- *Wraz z moimi Rodzicami należałem w okupacyjnej Bydgoszczy do mniejszości, która nie złożyła wniosku w sprawie wpisania na tzw. Trzecią Volkslistę.*

Pierwszy okres niepodległości

- *Wiosna 1945 roku i pierwsze miesiące sowieckiego modelu Polski były dla nas dramatycznie trudnym okresem.*
- *Odzyskaliśmy wprawdzie nasze przedwojenne mieszkanie (w czasie ostatniego roku okupacji mieszkaliśmy w dawnej cegielnianej kuźni) – musieliśmy jednak przeżyć szok brutalnej rewizji i aresztowania mego Ojca przez UB na okres kilku miesięcy.*
- *Ojciec cudem uniknął deportacji do ZSRR z więzienia UB w Bydgoszczy. Dopiero w maju nasze warunki ustabilizowały się w takim stopniu, że mogłem z ogromną intensywnością przystąpić do nadrabiania zaległości w zakresie gimnazjalnej i licealnej edukacji.*

Edukacja, matura

- *Egzamin dojrzałości złożyłem w czerwcu 1947 roku w I Państwowym Gimnazjum i Liceum Męskim w Bydgoszczy.*
- *Miałem znakomitych nauczycieli w tej szkole. Jednak najważniejszym błogosławieństwem mego życia lat 1945-47 był świeżo osiedlony w Bydgoszczy nauczyciel licealny z Warszawy – pan Marian Piątkowicz, z którym przez prawie dwa lata spotykałem się codziennie.*
- *Marian Piątkowicz był dla mnie nie tyle konwencjonalnym korepetytorem lecz raczej tutorem w stylu angielskim. Marian Piątkowicz zaszczepił w moim umyśle trwałe fundamenty kultury humanistycznej, a zwłaszcza znajomość łaciny oraz zrozumienie istoty polskiej literatury i historii.*

Studia

- *W latach 1947-51 studiowałem na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego, uzyskując tytuł magistra nauk ekonomiczno-politycznych w roku 1950, a dyplom magistra praw (specjalizacja w zakresie prawa międzynarodowego) w roku 1951.*
- *Stalinizację wydziału w latach 1949-50 i 1950-51 przeżyliśmy w dość dobrej kondycji, dzięki strukturom zaufania, które powstały w pierwszym liberalnym okresie studiów.*

Dyplom

L 76

DYPLOM

MY REKTOR
UNIwersytetu Poznańskiego
I Dziekan Wydziału Prawa
Tegoż Uniwersytetu poświadczamy co następuje.

ANTONI KUKLIŃSKI

RODEM Z BYDGOSZCZY
PO ODBYCIU CZTEROLETNIICH STUDIÓW EKONOMICZNO-POLITYCZNYCH
W UNIwersytecie Poznańskim
W LATACH 1947/48—1949/50
I Pomyślnym ZŁożeniu Czterech Przepisanych Egzaminów Rocznych,

MIANOWICIE
EGZAMINU PIERWSZEGO
OBEJMującego: HISTORIĘ POLITYCZNA-POLSKI, HISTORIĘ GOSPODARCZĄ, STATYSTYKĘ I DEMOGRAFIĘ, GEOGRAFIĘ
GOSPODARCZĄ I SPOŁECZNO-POLITYCZNA, EKONOMIKĘ CZ. I,
ZE STOPNIEM BARDZO DOBRYM

EGZAMINU DRUGIEGO
OBEJMującego: EKONOMIKĘ CZ. II, PRAWO PAŃSTWOWE WRAZ Z HISTORIĄ DOKTRYN POLITYCZNYCH, PRAWO
NARODÓW WRAZ Z ORGANIZACJĄ I TECHNIKĄ SŁUŻBY ZAGRANICZNEJ, HISTORIĘ POLITYCZNA I DYPLOMATYCZNA
CZASÓW NAJNOWSZYCH,
ZE STOPNIEM BARDZO DOBRYM

EGZAMINU TRZECIEGO
OBEJMującego: NAUKĘ ADMINISTRACJI I PRAWO ADMINISTRACYJNE, HISTORIĘ RUCHÓW I IDEI SPOŁECZNYCH
W CZASACH NAJNOWSZYCH, SKARŹOWOŚĆ I PRAWO SKARŹOWE, ZARYS PRAWA CYWILNEGO,
ZE STOPNIEM BARDZO DOBRYM

EGZAMINU CZWARTEGO
OBEJMującego: EKONOMIKĘ (DZIAŁY SPECJALNE), TEORIĘ ROZWOJU SPOŁECZNEGO, PRAWO PRACY I UBEZPIECZENIA
SPOŁECZNYCH, PRAWO SPOŁDZIELCZE, PRAWO MORSKIE, ANALIZĘ BENTONOWOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW,
ZE STOPNIEM BARDZO DOBRYM

ORAZ TRZECH KOŁOKWIÓW OBOWIĄZKOWYCH:
ZE WSTĘPU DO NAUK PRAWNYCH, RACHUNKOWOŚCI PAŃSTWOWEJ I KSIĘGOWOŚCI HANDLOWEJ

NA PODSTAWIE ART. 22, 90 I 110 UST. 3 DEKRETU Z DNIA 28 PAŹDZIERNIKA 1947 R. O ORGANIZACJI NAUKI I SZKOŁ-
NICTWA WYŻSZEGO (Dz. U. R. P. Nr 66 poz. 415), § 5 ROZPORZĄDZENIA MINISTRA OŚWIATY Z DNIA 5 MAJA 1946 R.
(Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 7 poz. 210) I ZARZĄDZENIA MINISTRA OŚWIATY Z DNIA 10 LISTOPADA 1949 R. Nr IV 5H-14687/49

UZYSKAŁ W DNIU 10 PAŹDZIERNIKA 1950 R. TYTUŁ

MAGISTRA
NAUK EKONOMICZNO-POLITYCZNYCH
STANOWIĄCY DOWÓD UKOŃCZENIA UNIwersYTECKICH STUDIÓW
EKONOMICZNO-POLITYCZNYCH I UPRAWNIAJĄCY DO UBIEGANIA SIĘ
O STOPIEŃ DOKTORSKI

W POZNAŃU, DNIA 2 LISTOPADA 1950 R.

(—) ZIMMERMANN
DZIEKAN WYDZIAŁU PRAWA
UNIwersytetu Poznańskiego

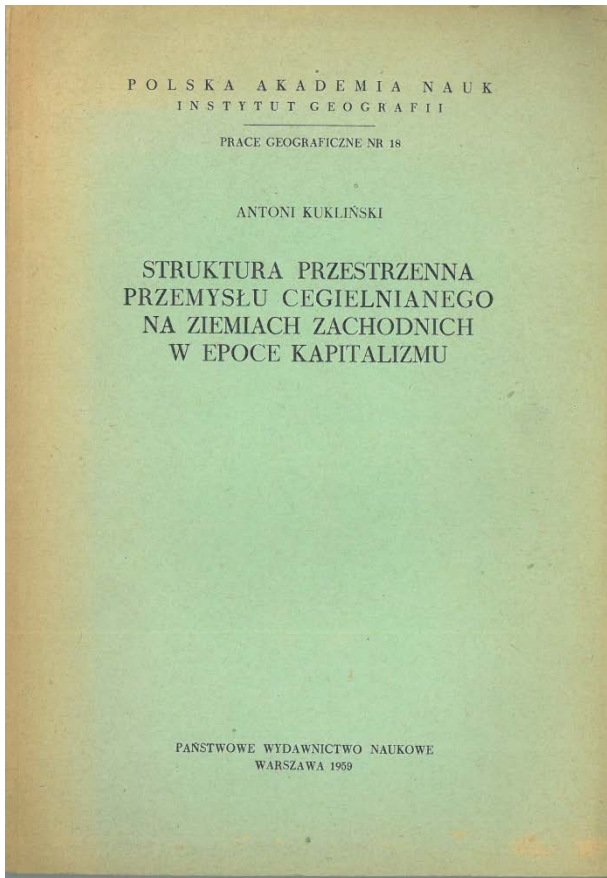
(—) AJDUKIEWICZ
REKTOR
UNIwersytetu Poznańskiego

1954: z Poznania do Warszawy

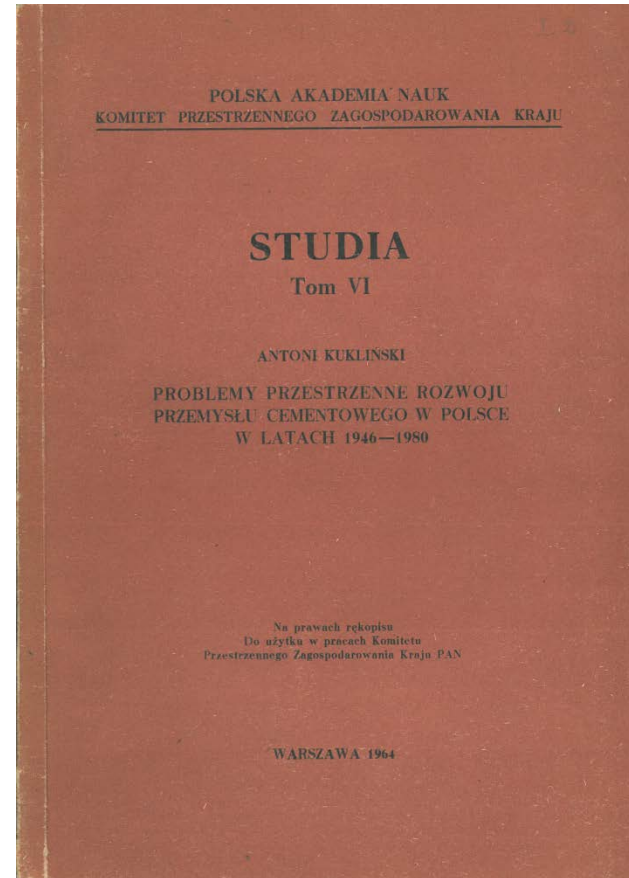
- *Okres lat 1954-1967 należy do najbardziej dynamicznych fragmentów mojego życia. W latach 1954-1958 dokonana się wielka transformacja polskiej geografii ekonomicznej – transformacja realizowana na fali Polskiego Października. Wyrwaliśmy się ze ślepego zaułka kopiowania geografii sowieckiej. Powstał nowoczesny model polskiej geografii ekonomicznej – przełomowym wydarzeniem w tworzeniu tego modelu była konferencja w Osiecznej.*
- *Należałem do bardzo ścisłego grona twórców tej transformacji.*
- *Byłem również bardzo aktywnym uczestnikiem procesu powołania i rozwoju Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju – PAN. Byłem sekretarzem naukowym tego komitetu w jego pionierskim okresie lat 1958-67.*

Doktorat i habilitacja

1958, IG PAN

1962, UW

Trwałe miejsce w badaniach nad geografią przemysłu, także w ujęciu międzynarodowym. Przepustka do międzynarodowej kariery.

USA

- *Studia postdoktoranckie 1958-59 w Stanach Zjednoczonych dzięki uzyskanemu stypendium Fundacji Forda. Pobyt w USA był wielką okazją dość wnikliwego poznania tego kraju, podniesienia poziomu efektywnego posługiwania się językiem angielskim oraz znacznego rozszerzenia horyzontów w zakresie substancji i metodologii nauk społecznych , a zwłaszcza nowocześnie pojętej ekonomii.*
- *Ciekawym sposobem oglądania doświadczeń amerykańskich były wizyty w kilkunastu cementowniach, które pozwoliły mi na rozszerzenie podstawy empirycznej mojej pracy habilitacyjnej. W perspektywie pracy naukowej szczególnie ważne były moje studia w trzech instytucjach – Clark University, Harvard University i Resources for the Future.*
- *Szczególnie charyzmatycznym wspomnieniem jest niezapomniana wiosna 1959 roku, którą spędziłem w Cambridge (Mass) Harvard University. Uczęszczałem na seminaria John'a Kenneth'a Galbraith'a, Edgar'a M. Hoover'a oraz Vasyl'a Leontief'a. W Waszyngtonie w RFF poznałem dwie osobistości, które w latach następnych ułatwiły mi konstruowanie Programu Genewskiego (J. Fisher i Harvey Perlof).*

UNRISD, Genewa, 1967-1971

Rok 1965 otworzył nową kartę mego życia – współpracę z ONZ, która trwała w różnych formach do roku 1981. Najważniejsze jednak były lata 1965-1971. W latach 1965-66 byłem konsultantem Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie.

W roku 1967 – po dramatycznej walce o wyjazd do Genewy – mogłem przyjąć nominację na stanowisko dyrektora programu badań regionalnych w UNRISD (Instytut Badań Rozwoju Społecznego ONZ).

- *Głównym elementem konstrukcyjnym Programu Genewskiego były ujęcia mega, macro i mezo regionalne.*
- *Program Genewski był programem rzeczywiście światowym – cieszącym się szczególnie wielkim powodzeniem w Ameryce Łacińskiej, Ameryce Północnej w Azji oraz w Europie.*
- *Program przyniósł ogromny plon wydawniczy*

Regional Planning Mouton Series

Regional Planning

1. Regional Development: Experiences and Prospects in South and Southeast Asia
2. Regional Development: Experiences and Prospects in the United States of America
3. Regional Development: Experiences and Prospects in Latin America
4. Regional Development: Experiences and Prospects in Eastern Europe
5. Growth Poles and Growth Centres in Regional Planning
6. Regional Information and Regional Planning
7. Regional Studies for Planning and Projecting: The Siberian Experience
8. Regional Disaggregation of National Policies and Plans
9. Regional Policies in Nigeria, India, and Brazil
10. Urban-regional Development in South America: A Process of Diffusion and Integration.
11. Polarized Development and Regional Policies

growth poles and growth centres in regional planning

antoni c. kuklinski (editor)

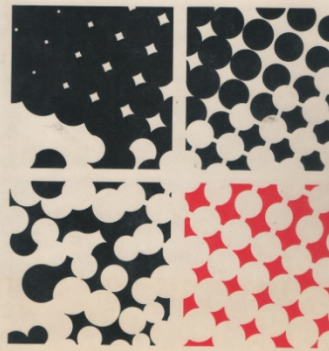
regional information and regional planning

antoni kuklinski (editor)

dilemmas in regional policy

editors
a. kuklinski
j. g. lambooy

urban-regional development in south america

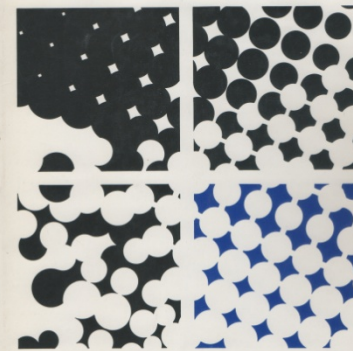
a process of diffusion and integration

poul ove pedersen

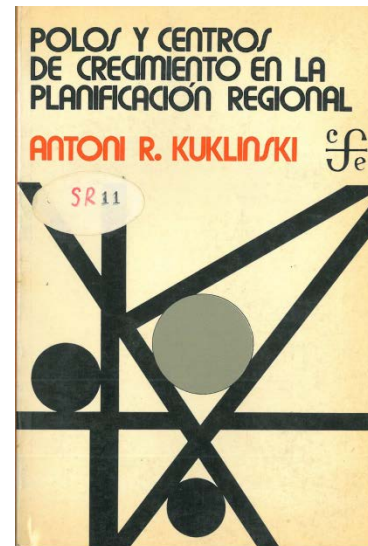
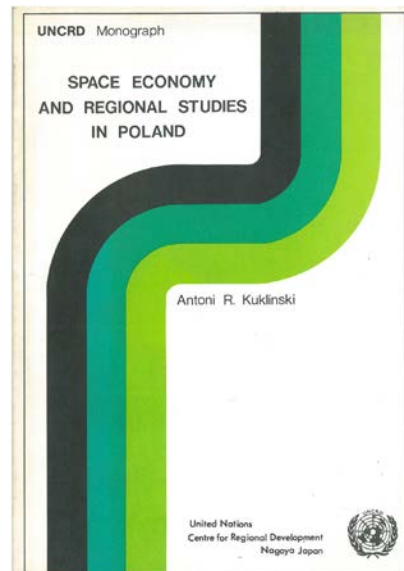
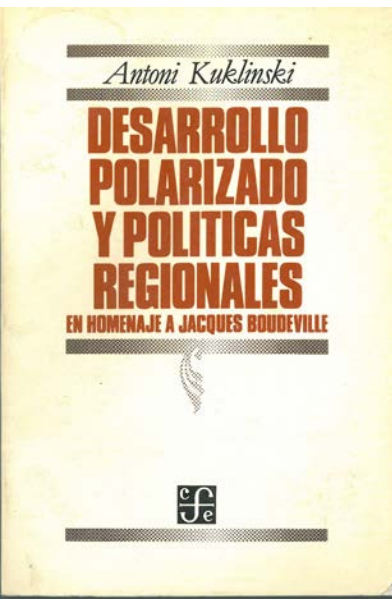
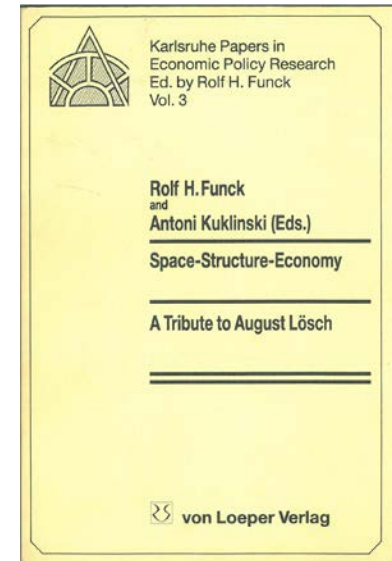
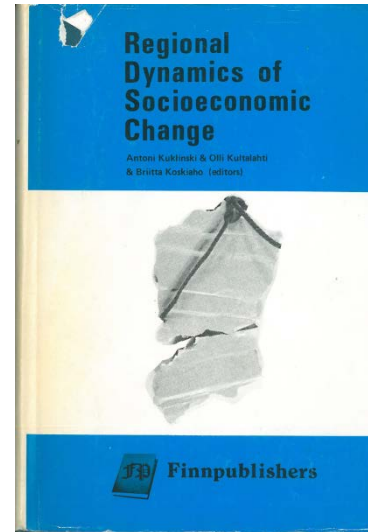
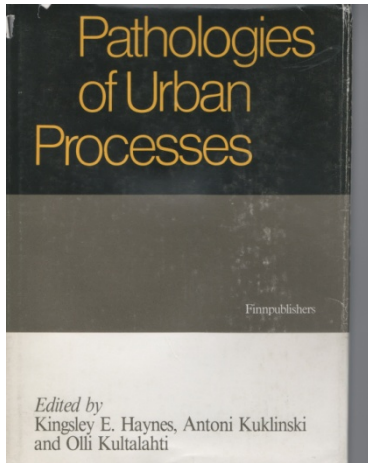

regional policies in nigeria, india, and brazil

antoni kuklinski (editor)

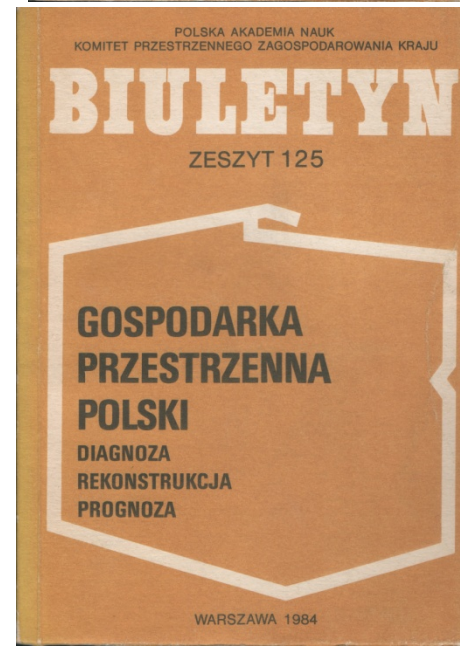
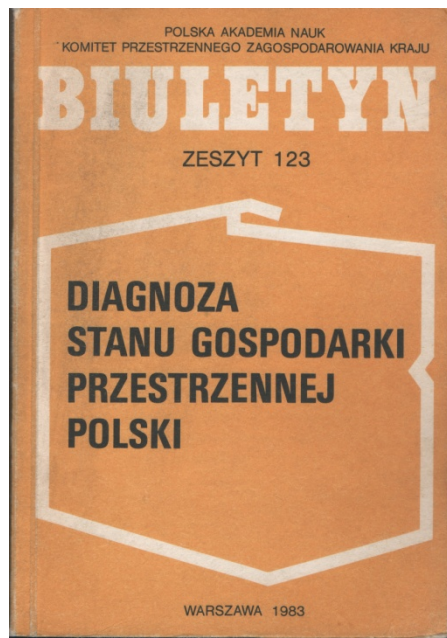
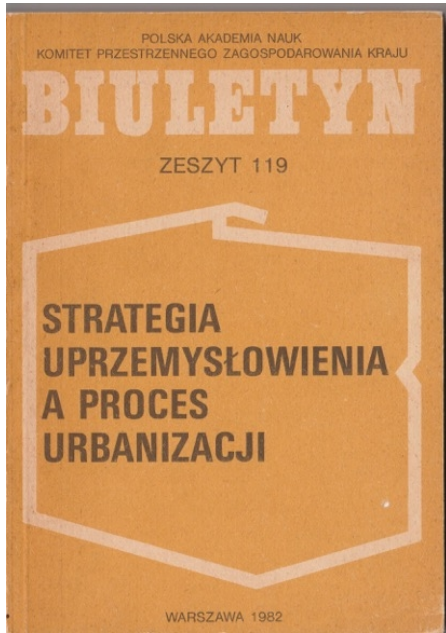
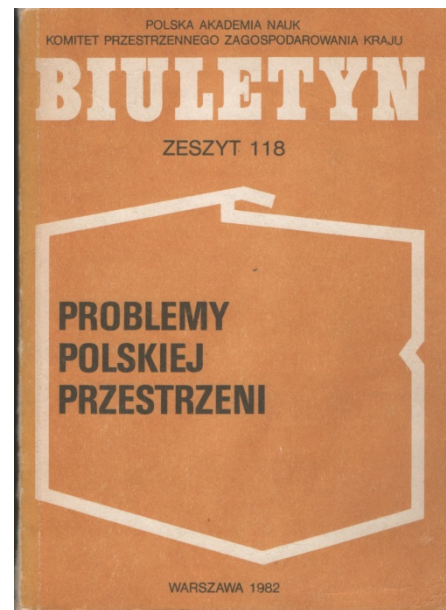
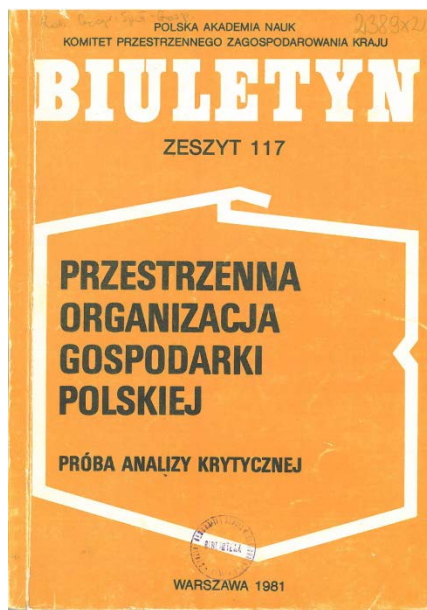
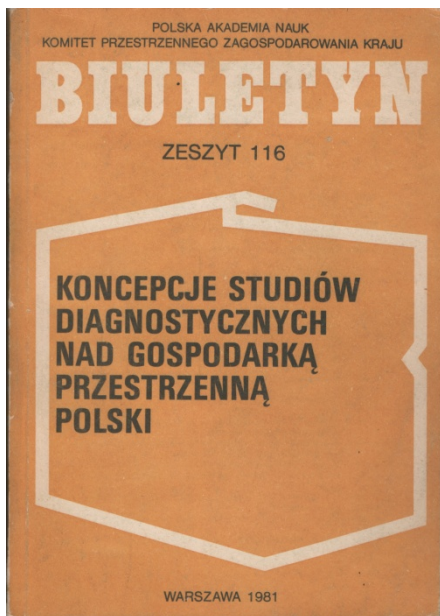
Wiele innych książek o międzynarodowym zasięgu i oddziaływaniu

Po powrocie – Uniwersytet Warszawski i KPZK PAN

- *Okres lat 1976-1996 był okresem bardzo pomyślnym w mojej działalności na Uniwersytecie Warszawskim. Dzięki wnioskowi Uniwersytetu uzyskałem tytuł profesora nadzwyczajnego w roku 1977, a profesora zwyczajnego w roku 1982. Byłem Członkiem Senatu Uniwersytetu Warszawskiego w dramatycznym okresie lat 1978-1986.*
- *W omawianym okresie nastąpiło również kilkuletnie wzmożenie mojej współpracy z Komitetem Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. Rozkwit tego etapu współpracy nastąpił w latach 1975-1982. Zakończenie tej współpracy dokonało się w roku 1983 na tle dramatu *Diagnozy Stanu Gospodarki Polski*.*

Diagnoza stanu gospodarki przestrzennej Polski, KPZK PAN 1981-1983

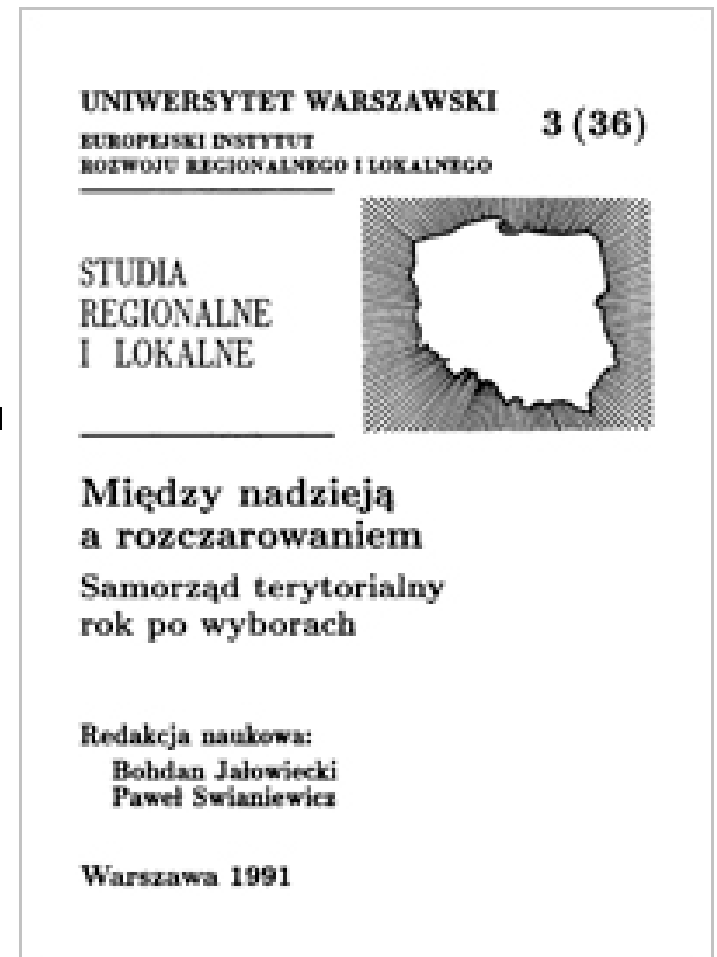
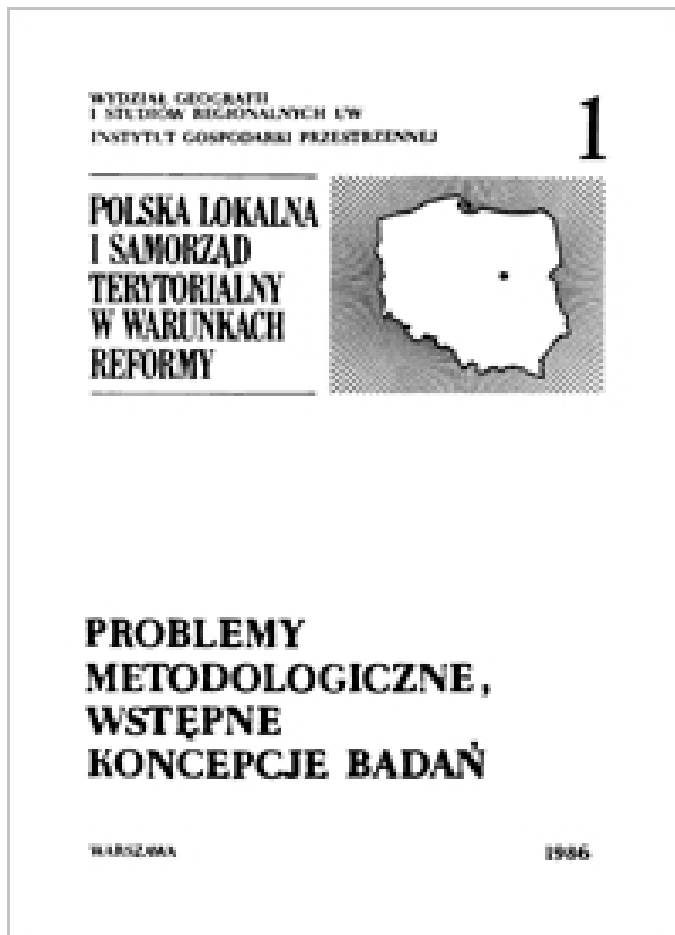
IGP WGiSR - EUROREG

Sprawowałem funkcje dyrektorskie w latach 1977-96. Z mojej inicjatywy powstały kolejne wcielenia Europejskiego Instytutu Rozwoju Regionalnego i Lokalnego, jako ważnej placówki interdyscyplinarnej. Instytut ten opracował i zrealizował wiele programów badawczych, a zwłaszcza Programu Polski Lokalnej i Program Wiedeński.

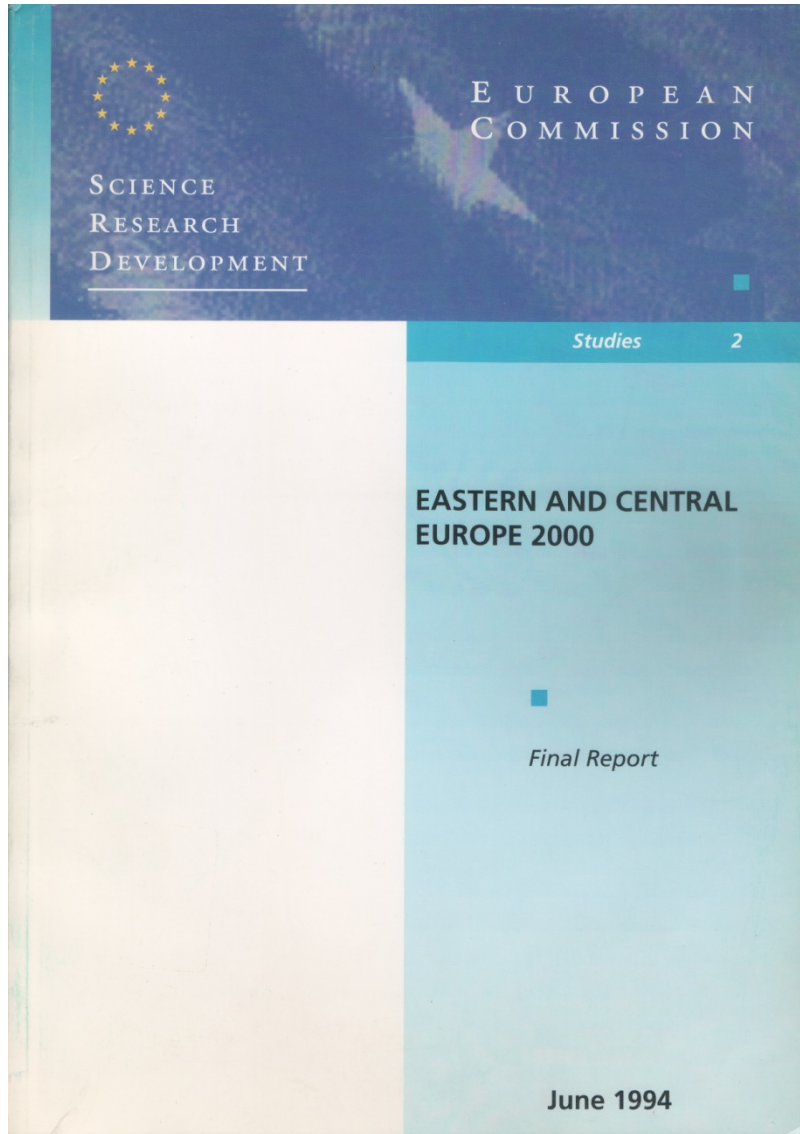
Polska Lokalna – „uśpiony potencjał”

CBPB 09.8: Rozwój Regionalny – Rozwój Lokalny – Samorząd Terytorialny”, 1985-1990 (!!!).

Badania prawdziwie ogólnopolskie

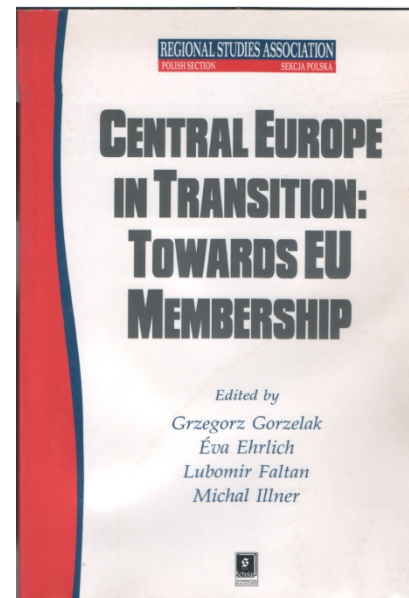

Eastern&Central Europe 2000 (1991-1993)

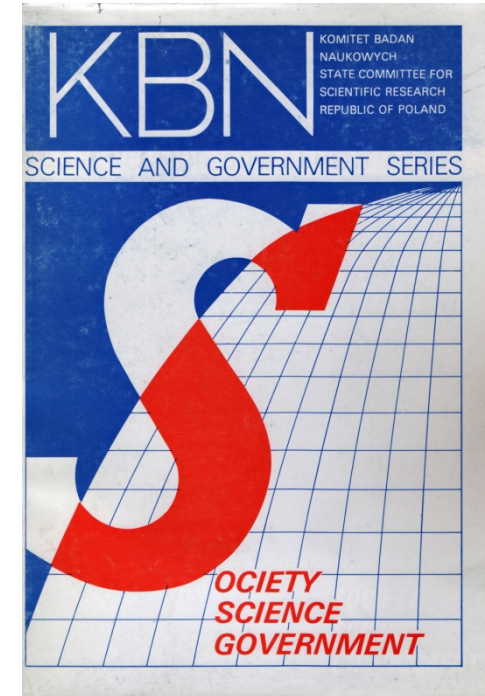
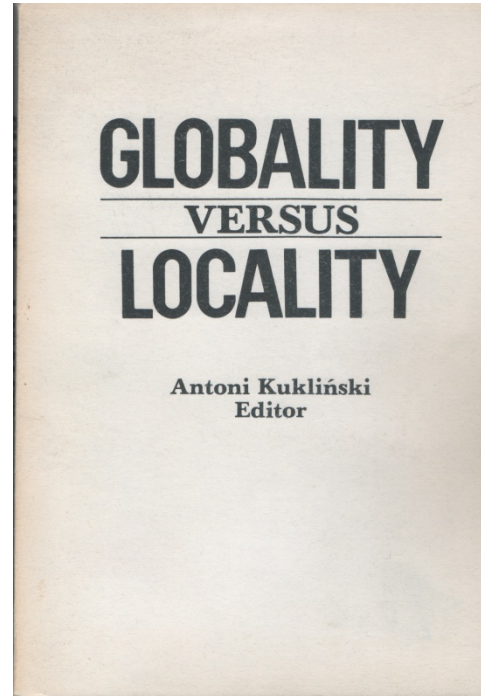
Wejście EUROREG na Brukselskie salony (przez Wiedeń).

Wielka przygoda międzynarodowa.

W administracji centralnej

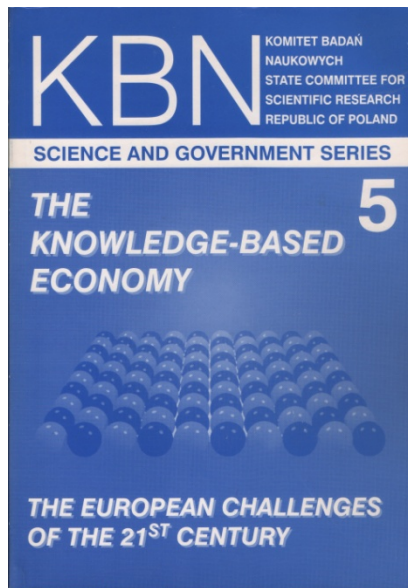
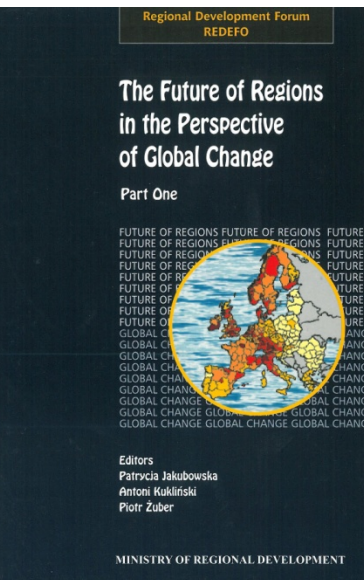
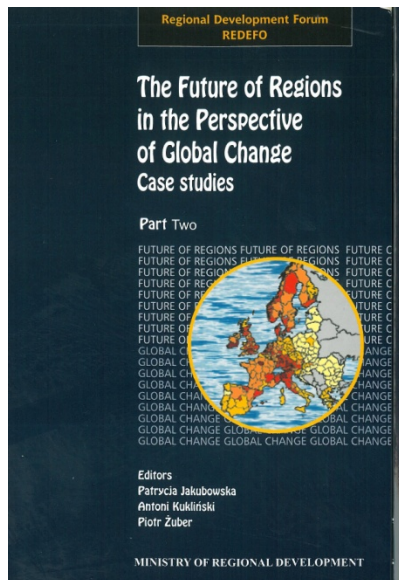
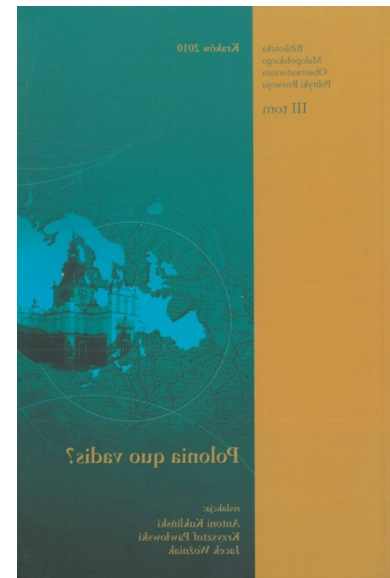
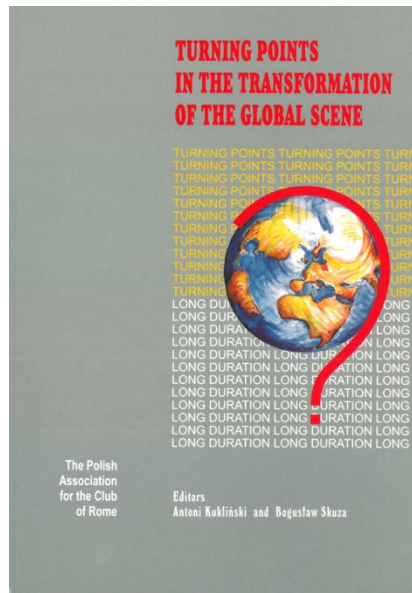
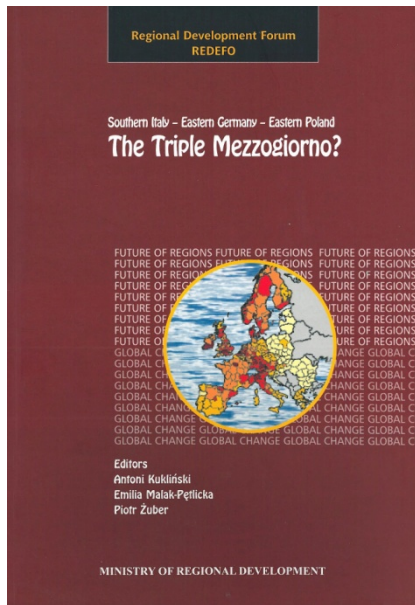
*Interludium
podsekretarza stanu
w MSZ, a następnie
KBN trwało niecałe
dwa lata od 1
września 1990 roku
do 30 lipca 1992 roku.*

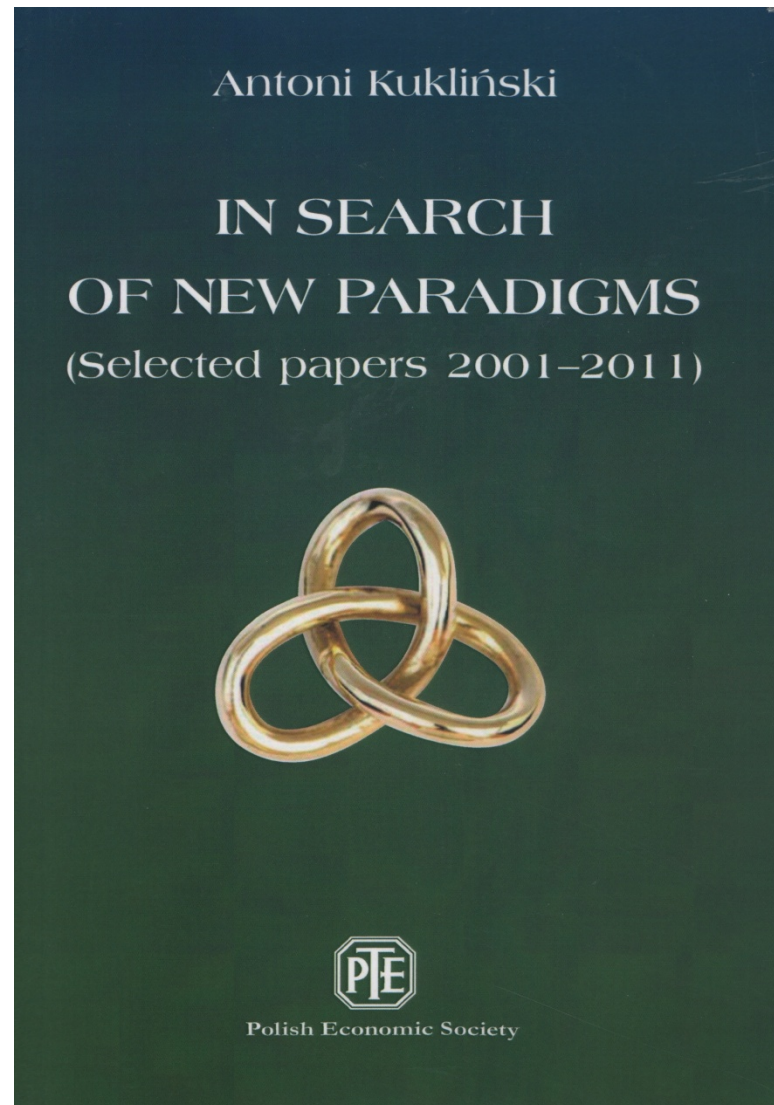
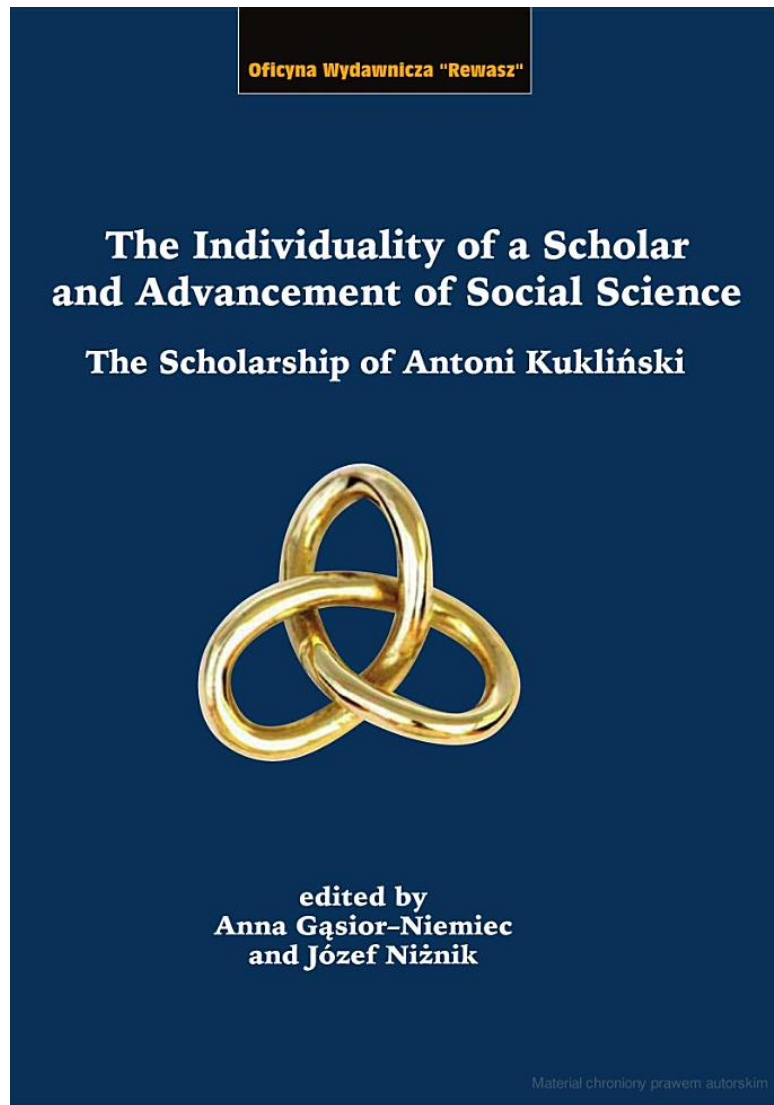
Jubileusz i emerytura

(Bardzo) aktywna emerytura

Książki małe, ale wartościowe

Jako nauczyciel: aktywna inspiracja

- *Z zadowoleniem chciałbym odnotować moją współpracę z Euroregiem, a zwłaszcza moje wykłady – Problematyka przestrzeni europejskiej – które stały się widocznym elementem krajobrazu intelektualnego Euroregu.*
- *Szczególną przyjemność sprawiła mi inicjatywa Studentów Euroregu, aby swoje prace zaliczeniowe wykorzystać jako materiał wstępny dla konferencji Koła Naukowego Studentów Euroregu, pt.: „Europa i Świat. Próba spojrzenia w przyszłość (na tle tomu Kukliński – Pawłowski)”. Konferencja ta odbyła się z wielkim sukcesem w dniu 29 marca br [2007].*

Antoni Kukliński jako człowiek

- Niezwykle **żywy umysł**, **innovacyjny**, **wyprzedzający** swój czas. Cena: znużenie własnymi (często zbyt licznymi) pomysłami.
- Mający silne **poczucie odpowiedzialności** za kraj, za Kościół, za naukę. Cena: angażowanie się także w przegrane sprawy.
- **Pragmatyczny**. Cena: kontakty z nie zawsze godną szacunku władzą. Czasem poczucie wykorzystania u współpracowników.
- **Odważny**, czasem w odwadze **impulsywny**. Cena: konflikty z otoczeniem.
- **Stwarzający szanse** ludziom, ale nieangażujący się w ich wykorzystanie. Cena: zawody, rozczarowania.
- **Uczciwy i hojny**.
- **Szarmancki i uprzejmy**.

Człowiek jest wart tyle, ile po sobie zostawia...

Co więc zostawił prof. Antoni Kukliński?

- Dzieło: książki, artykuły.
- Szerokie i głębokie inspiracje intelektualne.
- Poprawianie Rzeczypospolitej, Europy, świata.
- Zakorzenienie polskich badań regionalnych w nauce światowej.
- Wartości i styl.

**Świat byłby uboższy, gdyby nie było Antoniego Kuklińskiego -
– i będzie uboższy bez Niego.**